

Invitation to:

SemiAquaticLife Workshop in Schleswig-Holstein, Germany

“Best practices for habitat management of ponds, rearing and reintroductions of amphibians and herpetiles in Schleswig-Holstein”

11. November 2021

- 9:30 Uhr: Come together and start at N2000 site [Fröslev-Jardelunder Moor](#): Informationpoint near to „Grenzstraße/L192“ east of Jardelund (Google maps [54.824281, 9.223950](#))
- 9:45 - 11:30 Uhr: Excursion to activities for supporting existing Pelobates Fuscus population around the site Jardelunder Moor, GER 2.
- 11:30 Uhr Travel to Schafflund to „Waldweg“ (Google maps [54.760623, 9.170406](#)).
- 12:00 - 13:00 Uhr: Excursion into the site „Schafflunder Mühlenstrom“ , GER 7: Reintroduction site for Pelobates Fuscus
- 12:30 Uhr: Lunch: picnic on site or in case of bad weather in the cars
- 13:00 Uhr: Travel to site Gelting: parking area near „Mühle Charlotte“ (Google maps [54.769073, 9.907705](#))
- 14:00 - 15:30 Uhr: Visit to Epidale Calamita ponds at the N2000 site „Geltinger Birk“, GER 8, same places of Rosa Rugosa removal site, possibility to see also the Lacerta Agilis reintroduction place at Gelting.
- 15:30 - 16:00 Uhr: Final discussion at the site and then travel back home

Contact:

Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein

Eschenbrook 4
24113 Molfsee

Hauke Drews

Team Projektentwicklung

T +49 431 210 90 402

M +49 170 532 36 76

F +49 431 210 90 102

E hauke.drews@stiftungsland.de

www.stiftungsland.de

12 nov 2021

Semi Aquatic Life – visit to Workshop in Schleswig-Holstein, Germany – minnesanteckningar

Deltagare från Lst Skåne: Sebastian Ivarsson, Karl-John Pålsson, Maria Sandell, Jörgen Nilsson, Pernilla Olsson.

10 nov 2021, Haderslev skog på Jylland .

Rune Jabsborg-Carsten (?) från danska skogsstyrelsen guidade oss och visade anlagda våtmarker och andra naturvårdsåtgärder i både öppen mark och i skog. Koordinater 55.22975434142831, 9.400884932196796.

Våtmarker i skog

Det är enkelt och billigt att plugga igen dike eller att skapa en vall i nedre del av fuktigt omr. De uppgrävda massorna har de oftast planat ut runt om våtmarken för att det är så dyrt att flytta massorna långt. De har lagt de avverkade trädstammarna på massorna för att skapa fler övervintringsplatser för groddjur.

Det har under projektet blivit klara över hur viktigt det är att låta naturtyper inom Natura 2000 övergå från en typ till en annan efter restaurering, tex när man lägger igen ett dike och skapar blötare mark för att gynna en Natur 2000-art.

Naturtyp 7140 – öppen mossar och kärr - man behöver kunna restaurera en stor yta, skapa ytvatten på vissa delar, och räkna med att en del av vattenytan så småningom kommer att växa igen.

Att skapa vattenyta i skog ger också ljusnedsläpp och därmed utveckling av bryn.

De har veteraniserat träd och då använt grävskopa, vilket är enkelt och billigt. Det innebär ju dock en begränsning av hur högt man når.

Vi kom samband med dess fältbesök in på de olika teorierna som finns om hur öppen den europeiska låglandslövskogen anses ha varit. Ex på litteratur: "The return of nature to a rewilding" av Knepp Farm, av Isabella Tree. Helen Reed har även skrivit en del om detta ämne.

11 nov 2021 - "Best practices for habitat management of ponds, rearing and reintroductions of amphibians and herpetiles in Schleswig-Holstein"

N2000 site Fröslev-Jardelunder Moor – Pelobates ponds
(Google maps 54.824281, 9.223950)

Utdikad mosse, fokus på lökgröda bla.

Viktigt med lagom djup på dammarna, fyllde ibland på med massor i de gamla lergravarna för att få dem grundare. De beaktade vattenkemin relativt grundligt, tex följer de järnhalten.

Viktigt att göra lekdammar med olika djup så att det alltid är någon som fungerar vid varierande väder under åren, map tex nederbörd och temperatur.

De skrapade ofta av den extremt näringsrika jorden runt om dammen för att minimera läckage av näring till dammen framöver.

De har problem med kvävenedfallet och höga jalter fosfor i marken. Tidigare utvanns järn ur torven genom bränning och askan som har återförts från denna process har visat sig innehålla mycket fosfor.

Intressant med bete året runt som, när det hålls tillräckligt extensivt, ger fördelen att växtligheten i större utsträckning hinner blomma och att marken är väl avbetad först precis innan växtsäsongen börjar.

De sådde in höskallra för att minska konkurrens från gräs och därmed underlätta för andra växter att etablera sig, tex ängsvädd.

[Epidale Calamita ponds at the N2000 site „Geltinger Birk“, GER 8, same places of Rosa Rugosa removal site, possibility to see also the Lacerta Agilis reintroduction place at Gelting.](#)

Strandpadda - Calamita

Humöst vatten visar sig vara en fördel för strandpadda eftersom det ger effektivt predationsskydd.

Gummiduk på vresros – de slog av vresrosen, lade på en tjock, ca 4 cm, gummiduk, och lade sedan på sten och ev sand. Efter 3-4 år tog de bort duken och hade blivit av med vresrosen.

När de ville bli av med uppgrävda vresrosor lade de dem i djupa hålor i sanden, som kunde ligga en bra bit under grundvattennivån.

Klockkgroda - Bombina

Det behövs både dammar och översvämmade gräsytor för att hela livscykeln ska fungera så väl så att det blir en tillräckligt riklig reproduktion för att populationen ska bli en spridningskälla.

Tidigt på våren inför äggläggning är det viktigt med översvämmade gräsytor, varma och vindskyddade, för honors födosök och för att deras äggutveckling ska optimeras och påskyndas.

Efter reproduktionen är alkärr viktiga för födosök.

Vi fick tankar om att vi på egna marker borde kunna diktera högre krav på djurhållare med utgångspunkt från skötselplaner. Vi kanske också kan försöka höja kraven vid generationsskiftena, med utgångspunkt från skötselplaner. Ev bara skriva ett ettårskontrakt med arrendatorn första året för att utvärdera betesregimen och sedan ev förlänga.

Stiftelsen vid Geltinger Birk betalade djurhållare per meter stängsel och per arbetstimme.

Program

9:45 - 11:30 Uhr: Excursion to activities for supporting existing Pelobates Fuscus population around the site Jardelunder Moor, GER 2.

11:30 Uhr Travel to Schafflund to „Waldweg“ (Google maps 54.760623, 9.170406).

12:00 - 13:00 Uhr: Excursion into the site „Schafflunder Mühlenstrom“ , GER 7: Reintroduction site for Pelobates Fuscus

13:00 Uhr: Travel to site Gelting: parking area near „Mühle Charlotte“ (Google maps 54.769073, 9.907705)

14:00 - 15:30 Uhr: Visit to Epidale Calamita ponds at the N2000 site „Geltinger Birk“, GER 8, same places of Rosa Rugosa removal site, possibility to see also the Lacerta Agilis reintroduction place at Gelting.

15:30 - 16:00 Uhr: Final discussion at the site and then travel back home

Contact:

Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein

Eschenbrook 4

24113 Molfsee

Hauke Drews

Team Projektentwicklung

Vid pennan

Pernilla Olsson, naturvårdsförvaltare Kullaberg

för gruppen som deltog från Länsstyrelsen i Skåne

